

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2022

Nr. 27

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 november 2021

Hierbij beantwoord ik de vraag die het lid Ceder (CU) tijdens de behandeling van de begroting van Koninkrijksrelaties (Kamerstuk 35 925 IV) op 14 oktober jl. heeft gesteld, over de incidentele kosten van de toeslagen voor elektriciteit, water en telecom in Caribisch Nederland (Handelingen II 2021/22, nr. 12, Debat over de begroting Koninkrijksrelaties (IV)).

Kamerlid Ceder wenst voorafgaand aan de begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) een brief over hoeveel het incidenteel zou kosten om de toeslagen voor elektra, water en telecom te verlengen.

De genoemde toeslagen voor Caribisch Nederland worden vanaf mei 2020 toegekend naar aanleiding van de coronacrisis en gelden tot en met 31 december 2021. De toeslagen voor elektriciteit en telecom (vast internet) zijn bekostigd door het Ministerie van EZK. De toeslag voor drinkwater door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). In verband met de korte tijd voor de begrotingsbehandeling van EZK (2 en 3 november as.) ga ik in deze beantwoording alleen in op de toeslagen voor elektriciteit en vast internet.

Vast internet

De toeslag voor vast internet kost per jaar USD 3,4 miljoen (euro 3 miljoen). Daarvoor krijgen alle aansluitingen voor vast internet op de eilanden tot en met eind 2021 een vermindering van de abonnementskosten van USD 25 per maand op Bonaire en USD 35 per maand op de Bovenwindse eilanden Saba en Sint Eustatius. Alle aanbieders van vaste internetaansluitingen (vijf in totaal) maken van de subsidieregeling gebruik. De korting dient direct aan de eindgebruiker te worden doorberekend.

Het vervallen van deze steun per 1 januari 2022 komt neer op een verhoging van de vaste lasten van huishoudens met USD 25 per maand op Bonaire en USD 35 per maand op de Bovenwindse eilanden Saba en Sint Eustatius. Ik meen dat besluitvorming over het al dan niet structureel voortzetten van deze steun voor vast internet overgelaten dient te worden aan het nieuwe kabinet. Daarom acht ik het in dit geval prudent dat de steun met een halfjaar wordt verlengd. Hiermee wordt de huidige situatie gehandhaafd, en weten de bewoners van de eilanden waar zij aan toe zijn in afwachting van meer structurele besluitvorming over armoedebestrijding door het nieuwe kabinet. Het voortzetten van deze steun voor vast internet komt neer op een totale uitgave van euro 1,5 miljoen voor een half jaar.

Elektriciteit

De elektriciteitsrekening in Caribisch Nederland bestaat sinds de invoering van de wet elektriciteit en drinkwater BES (2016) uit een vast tarief (netwerkkosten) en een variabel tarief (kWh tarief). De omvang van de totale netwerkkosten in Caribisch Nederland fluctueert enigszins per jaar en bedraagt USD 13.148.100 in 2021. EZK subsidieert structureel het vast tarief voor elektriciteit zodat het gelijk is aan het niveau in Europees Nederland omdat de elektriciteitskosten in Caribisch Nederland relatief hoog zijn. De omvang van deze maatregel fluctueert ook enigszins per jaar omdat deze gebaseerd is op de omvang van de netwerkkosten en bedraagt USD 3.316.795 in 2021. De subsidie resulteert direct in een lagere elektriciteitsrekening voor de eindgebruikers in Caribisch Nederland.

Coronasubsidie voor netwerkkosten in 2020 en 2021

Bij de incidentele maatregel om de gevolgen van de COVID-19-crisis te beperken heeft EZK vanaf mei 2020 en in geheel 2021 het volledige vast tarief voor elektriciteit in Caribisch Nederland gesubsidieerd met een «Coronasubsidie voor netwerkkosten». Het vast tarief valt met deze maatregel in deze periode geheel weg. De omvang van deze Coronamaatregel is USD 9.831.305 in 2021, (waarvan een bedrag van circa USD 3 miljoen voor huishoudens en mkb met een kleinverbruikersaansluiting en bijna USD 7 miljoen voor grotere bedrijven). Samen met de subsidie die EZK structureel verstrekt voor netwerkkosten zijn in de totale netwerkkosten in Caribisch Nederland van USD 13.148.100 in 2021 volledig gesubsidieerd. Met ingang van 2022 komt de Coronasubsidie te vervallen. Wel zal het vast tarief voor elektriciteit weer gesubsidieerd worden zodat het gelijk is aan het niveau in Europees Nederland.

Incidentele subsidie voor elektriciteit in 2022

De hoog opgelopen gasprijzen hebben ertoe geleid dat het kabinet heeft besloten om in Europees Nederland via een verlaging van de energiebelastingen in kalenderjaar 2022, de energierekening te verlagen van huishoudens en mkb bedrijven. Tegelijkertijd heeft het kabinet euro 2 miljoen beschikbaar gesteld voor een passende compensatie voor de energierekening in Caribisch Nederland, aangezien ook daar de kosten voor elektriciteit zullen stijgen. Aangezien er in Caribisch Nederland geen energiebelasting wordt geheven, onderzoek ik hoe de passende compensatie ingericht kan worden. Deze extra subsidie is (net als in Europees Nederland) niet van toepassing op de grotere bedrijven in Caribisch Nederland. Die grotere bedrijven ontvangen overigens wel de structurele subsidie voor het vast tarief voor elektriciteit zodat het gelijk is aan het niveau in Europees Nederland.

BBT is op 26 april 2021 opgericht. Het betreft een zogenaamde beleidsdeelneming van het Ministerie van EZK. BBT heeft tot doel het bouwen en (laten) exploiteren van veilige brandstof-opslagvoorzieningen op Bonaire. De kapitaalstorting voor het eigen vermogen van BBT bedraagt euro 10 miljoen voor dit doel. Op verzoek van de Kamer (motie van het lid Boucke met Kamerstuk 35 632, nr. 13) heeft BBT in zijn statuten als doelstelling opgenomen om zich in te zetten op de verduurzaming van de elektriciteitsproductie op Bonaire. Op verzoek van uw Kamer wordt een routekaart naar een 100 procent duurzame energievoorziening in Caribisch Nederland opgesteld en daarbij gekeken naar de taken die BBT op zich kan nemen rondom verduurzaming. Met verdere verduurzaming van de energievoorziening in Caribisch Nederland kunnen de kosten van elektriciteit ook verder dalen. Een Kamerbrief met de routekaart zal uiterlijk in januari 2022 aan uw Kamer worden gestuurd.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
S.A. Blok